

Moskusskildpaddearter (*Sternotherus odoratus* – *carinatus* og *minor*)

Lidt om moskusskildpadder der er en sumpskildpadde, som tilbringer det meste af sin tid i vandet. Skildpadden findes vildt i naturen i Nord- og Centralamerika.

Moskusskildpadden er en rigtig god begynder skildpadde, på grund af dyrets lille størrelse og forholdsvis nemme pasning. Vi anbefaler begynder at starte med en lidt ældre unge, fordi nyfødte er ret skrøbelige.

Moskusskildpadder er ikke et udpræget socialt dyr i naturen, men, du kan roligt holde en gruppe hunner sammen. Hold kun hunner, hvis du er ny i hobbyen. Moskusskildpadder har normalt ikke problemer med at leve sammen med skildpaddearter (landskildpadder og de i dag forbudte terrapiner og andre arter). Kønsmodne hanner, kan og vil være aggressive overfor hinanden, hvis de går sammen med hunner. Ønsker du en fredelig gruppe moskusskildpadder, så undlad at sætte en han sammen med hunnerne. Vent med det til du er blevet mere erfaren med at holde moskusskildpadder eller lad helt være.

Hvis flere individer sættes sammen, skal man selvfølgelig observere dem tæt, især i start perioden. Dyrene skal altid have mange muligheder for at skjule sig, i et akvarium, sørg for at der er huler, træror og evt. planter, hvor dyrene kan trække sig hen.

Beskrivelse

Sternotherus odoratus er en forholdsvis lille skildpadde, med en gennemsnitlig skjold længde på 8 til 14 cm. Rygskjoldet er brunt til sort og har en glat, oval form med en høj kuppel.

Skildpaddeungens rygskjold er som regel sort, med en køl på langs af ryggen, der forsvinder efterhånden som skildpadden vokser. Huden er mørk-oliven til sort. Hovedet er svagt trekantet, med en spids snude og skarpt næb og to tydelige gule eller hvide striber, der går fra spidsen af næsen og ud på halsen. De her striber kan være utydelige eller striberne kan være brudt, ved enkelte dyr kan striberne være helt væk. Striberne passerer over og under øjet.

Deres bugskjold/plastron er relativt lille og giver kun lidt beskyttelse for skildpaddens ben.

Alger kan vokse på skildpaddens skjold. Fordi skildpadden befinder sig så meget under vandet. Skildpaddens tunge er dækket med flere tynde hudlapper, som er forsynet med et meget stort antal små blodårer, som tillader skildpadden at "ånde" under vandet.

Den almindelige moskusskildpadde (*Sternotherus odoratus*) har føletråde (*knurhår lignende organ*) på både kind, hage og hals. Disse føletråde, findes ikke på de andre moskusskildpaddearter.

Skildpadden er registreret til at have levet op til 58 år i fangenskab.

Hvor findes moskusskildpadden

Denne skildpadde har den største udbredelsesområde, af alle skildpaddearter i hele det nordlige USA. Fra det sydøstlige Canada og ned gennem det sydøstlige og de syd-centrale dele af USA.

Opførsel

Moskusskildpadder lever næsten udelukkende i vand og tilbringer størstedelen af deres tid i lavvandede, langsomt strømmende åer, søer og damme, med kraftig vegetation. Den mest fremtrædende adfærd hos moskusskildpadden, er dens defensive taktik. Bliver skildpadden stresset, vil skildpadden hurtigt afgive en ildelugtende væske, fra dens moskus kirtler, der sidder

lige under bagsiden af dyrets skjold. Det har gjort at moskusskildpadden har fået tilnavnet "stinkpot" i USA.

Hannen er særlig aggressiv og tænker sig ikke om to gange, før den bider. En anden unik adfærd er, at moskusskildpadden under fouragering / føde søgning, går på bunden og langs siderne af sit levested, i stedet for at svømme.

Skildpadden er typisk kun på land, når hunnen skal lægge sine æg eller korte besøg på land for at sole sig. Moskusskildpadden ligger ikke nær så meget på land og solbader, som andre skildpaddearter. Man kan mest se skildpadden nyde solen, med bare at stikke hoved og hals op over vandet eller skildpadden ligger og flyder i overfladen mellem vegetationen.

I naturen kan moskusskildpadden sagtens klatre op af meget skrånende og delvis neddykkede træstammer eller grene, til en højde, af op til et par meter over vandoverfladen, her føler dyrene sig sikre fra deres omgivelser.

I det nordlige USA og i Canada, er moskusskildpadden normalt tvunget til at gå i dvale, på bunden af søer og damme, om vinteren. Skildpadden kan også gå i dvale oppe på land, tæt ved vandet. Her kan skildpadden lægge sig ind under blokke af sten, træstammer eller under død vegetation, skildpadden benytter også gerne bisamrottens hule og bæverens bo til at overvintre i.

Har man moskusskildpadder i sin havedam, hvilket der ingen problemer er med og man lader dyrene overvintre udenfor. Her vil skildpadden tit gå i dvale oppe på land. For at hjælpe skildpadden godt gennem vinteren, kan man lade en stak blade og grene ligge ved dammen eller læg eventuelt en isoleringsmåtte ud til skildpadden, så vil dyrene kunne finde ly for vinteren derunder.

Moskusskildpadden begynder at gå i dvale og grave sig ned, når vandtemperaturen når under de 10 grader. Vi hører tit fra skildpaddeejere, at de ikke kan finde deres moskusskildpadder i vinterperioden. Men, om foråret dukker moskusskildpadden så op igen.

Den almindelige moskusskildpadde (*Sternotherus odoratus*) er først og fremmest skumrings og nataktiv. I de lyse timer, vil skildpadden for det meste holde sig i ro og skjult i huler eller under træerødder og hvad man ellers har af dekoration i akvariet.

Har du en moskusskildpadde han i akvariet, så vil han gerne jage rundt med/forsøge at parre sig med én eller flere hunner, i dagtimerne. En han kan give en del uro i et akvarium.

Føde i fangenskab

Moskusskildpadder æder næsten kun animalsk føde. Sørg for at fodre dine skildpadder varieret, giv dem gerne ferskvandsfisk, regnorme, melorme, snegle, insekter, ungerne vil gerne spise røde myggelarver. Moskusskildpadder spiser kun sjældent plantemateriale. Fald ikke i den grøft, at du kun giver dine skildpadder det samme foder dag ud og dag ind.

Moskusskildpadder er én af de sumpskildpaddearter, man kan holde planter sammen med, i sit akvarium. Har man kun få planter, i akvariet, så vil skildpadden normalt slide planterne op, når skildpadden i aften- og nattetimerne endevender hele akvariet efter føde.

Har du fisk i dit akvarium, hvilket er ganske hyggeligt, men, du skal være klar over, at dine moskusskildpadder, kan snuppe en fisk. Dør der fisk i akvariet, hvad der ikke kan undgås, dem vil skildpadderne hurtigt finde og få ryddet af vejen. Du kan have stor gavn af at holde en flok pansermaller i bunden af akvariet, hvor fisken hvirvler skidt op, der så suges ind i filtret. Guppy, platy og andre lignende fiskearter er gode til et moskusskildpaddeakvarium.

Fodrings hyppighed

Anbefalet fodring: De første 6 måneder af skildpaddens liv; kan du veksle fodret mellem en god købe kvalitets foderpille og alle former for vandinsekter, myggelarver, små ferskvandssnegle, små regnorme eller fisk en gang dagligt.

Lad bare den lille skildpaddunge have sit foder i et godt stykke tid, gerne en halv time, inden du fjerner det uspiste foder. Lad den unge skildpadde få fodret, så udelt som det er muligt. Ungen har godt af at arbejde med sit foder, det skal den også have tid til.

Den helt nyfødte unge, skal kun have en enkelt eller to foderpiller om dagen eller du kan give ungen en halv voksen guppy eller 1 cm. regnorm om dagen. Når ungen er ca. en måned gammel, så kan den spise en voksen han/lille guppy hun, en halv græshoppe eller ca. 2,5 cm. regnorm.

Moskusskildpadder der er 6 måneder og de voksne skildpadder skal kun fodres hver anden dag. Moskusskildpadder kan æde meget, så pas på med overfodring.

Indretning af akvarium

Moskusskildpadder er hårdføre dyr, der trives i ferskvand. Brug et akvarium med en stor vandel og en mindre landdel. Vandelen skal være konstrueret, så skildpadden nemt kan klatre op til overfladen og få luft, da moskusskildpadder helst går og kravler. Benyt trærodde, akvariebagggrund, dekoration og gerne planter skildpadden let kan kravle op af og til overfladen. Du må gerne fylde dit akvarium op med så meget vand, som der nu er mulighed for. Byg eventuelt solpladsen over eller udenfor akvariet, så skildpadden har et helt akvarium fyldt med vand, hvilket er med til at forbedre skildpaddens levestandard.

Moskusskildpadder skal have gode muligheder for at kunne skjule sig, brug gerne mange vandplanter og store trærodde, byg sikre huler og lignende. Bundlaget på landdelen kan bestå af kork, muldjord, spagnum (*uden gødning*).

Der skal bruges et godt filter til vandet, gerne en udvendig spandfilter. Et spandfilter optager ikke plads i akvariet og dyrene kan ikke gnave i ledningen. Sumpskildpadder sviner meget. De drikker, spiser og tømmer sig i det samme vand, de lever i. Som en konsekvens af det og for at holde dyrenes miljø rent, så må du bruge meget tid på at holde deres akvarium rent. De fleste akvariefiltre er ikke designet til at kunne klare alt det affald, en skildpadde kan producere. Kun et overdimensioneret filter, kan realistisk holde trit med en lille gruppe voksne sumpskildpadders svineri. Du må anskaffe dig et filter der har minimum 3 helst 5 x større kapacitet, end det anbefalede filter til et akvarium, af samme størrelse, hvor der kun er fisk i. Selv med dette filter, skal du skifte 1/3 del af vandet ud en gang om ugen.

Filtret skal kun renses når vandudstrømningen er blevet for lav. Rensning af filtret skal gøres med forsigtighed og skyld gerne filtermaterialet i noget af det akvarievand, du alligevel udskifter og ikke noget med at koge filtermaterialet, du afliver filtrets biologiske egenskaber og det tager op til 3 uger inden filtret virker 100% igen. Find flere oplysninger om filterrensning på Sumpskildpadder.dk

Har du ingen filter, i dit akvarium, så skal du dagligt, fjerne uspiste foderrester og skifte 1/3 del af vandet. Det er en uholdbar situation, ikke at have et filter tilknyttet akvariet og en helt sikker måde at blive træt af skildpaddehobbyen på.

Grundfladen i terrariet bør optimalt og mindst være 120x40x40 cm. til en lille gruppe dyr på ca. 4. voksne dyr. Til unger, kan du da godt begynde med et startakvarium, på 50-60 liter. Risikoen er bare at dyrene aldrig kommer over i et større akvarium, hvis du starter for småt ud. Har du unger, så skal de lige som de voksne dyr have mulighed for at kunne kravle op til overfladen for at kunne trække vejret.

Temperatur til moskusskildpadder.

Solplads/landtemperatur 30-35 grader. Landdelen bør være så stor, at den også tilbyder skildpadden et køligere område. Vandtemperatur 20-22 grader. Unger op til 6 måneders alderen bør have + 5 grader, på solplads og i vandet.

Hvis der er behov for at benytte et varmelegeme i akvariet, så sørg for at den er godt beskyttet, så skildpadden ikke kan komme i nærheden af den og blive forbrændt. Varmelegemet skal altid være nedsænket i vandet.

UVB-lys er vigtigt for din moskusskildpadder. Skildpadder/krybdyr kan ikke selv danne det aktive vitamin D3, hvis de ikke udsættes direkte for solens stråler eller får det rette kunstigt ultraviolette lys/UVB-lys også 5,0/Forest. I den forbindelse er det vigtigt at huske, at UVB-lys ikke kan gennemtrænge glas, akryl og andre materialer, men skal stråle/lyse direkte på dyret. UVB-lys kan gives som en pære eller et lysstofrør. Sørg for at UVB-pæren hænger over skildpaddens solplads og i den anbefalede højde, normalt max. 15 cm. Lysstofrør med UVB-lys, der skal du følge, hvad producenten anbefaler.

D3-vitamin har især betydning for at knogler og dyrets skjold opbygges korrekt. Desuden har også foderets indhold af kalk og fosfor betydning for knoglerne. Kort kan det siges, at der skal være så meget kalk og så lidt fosfor som muligt. Derudover har foderets indhold af A-vitamin betydning for huden, mund- og øjenslimhindens sundhed. Tilsæt derfor friskfoderet vitamin- og mineralpulver der indeholdende D3-vitamin, det er vigtigt at variere skildpaddens foder.

Kalk kan også gives som æggeskaller fra hønseæg og sepiaskaller der kommer fra blæksprutten. Moskusskildpadder SKAL have adgang til UVB-lys og en varmepære.

UVB- og varmepæren hænges op ved siden af hinanden, så de sammen efterligner solens stråler.

Kønnsforskel

Hannen adskiller sig fra hunnen ved, at han har et lidt større hoved, en længere og meget tykkere hale. Hannens kloak sidder ret langt ude på halen, uden for skjoldkanten, hvorimod kloakken på hunnen sidder tæt ved kroppen, under skjoldet eller ved skjoldkanten. Hannen har på indersiden af begge bagben, to tydelige lyse pletter af skæl. Det er skæl som hannen benytter til at fastholde hunnen med under parringen. Hannens bugskjold er konkav/indadbuget, der er stabiliserende for parringen og hannen kan bedre nå det han nu skal nå. Bugskjoldet hos hunnen er mere fladt.

Håndtering

Du skal holde bag til på skildpadden, med et godt fast greb. Du skal være opmærksom på, at skildpadden har en overraskende lang hals. Hold ikke din skildpadde ud over et hårdt gulv, flisegulv! Skildpadden vil gerne forsøge at vride sig løs.

Herfra håber vi, at du får stor fornøjelse af dine moskusskildpadder.

Skrevet af Claus K. Sand november 2018

Sumpskildpadder Hjælp & Adoption Forening

Læs mere om moskusskildpadder på Sumpskildpadder.dk